

منبع‌شناسی آزمون ارشد و دکتری فلسفه

makhavan77@gmail.com

www.makhavan.ir

آخرین ویرایش: ۲۱ دی ۱۳۹۹

مهدی اخوان

تدوین:

چند تذکره:

۱. این منابع صرفاً پیشنهادی است و اصل عدم قطعیت بر آنها حاکم است.
۲. آزمون‌های ارشد و دکتری منابع معین و مشخصی ندارند، بلکه سطحی از دانش در نظر گرفته می‌شوند که در هر قسمت ذکر شده است.
۳. منابع در دو بخش معرفی شده است: منابع اولیه و منابع تکمیلی. اگر چندان فرصت ندارید که وارد مطالعه منابع تکمیلی شوید، در زمان مورد نظر خود منابع اولیه را مطالعه کنید، اما تا همه عناوین و سرفصل‌ها را یکبار نخوانده سراغ منابع تکمیلی نروید.
۴. یکی از بهترین روش‌ها در مطالعه منابع آن است که قبل (یا همزمان) مطالعه منابع سؤالات ارشد و دکتری را (مثلاً ده سال) را مرور کنید و موضوعات و مباحث مهم‌تر را استخراج کرده و بر آنها بیشتر تمرکز کرده و منابع را با نظر به آن سؤالات مطالعه کرد. [و البته همیشه استقرا حکمی ضروری ناظر به موارد جدید نمی‌دهد و پیش‌بینی قطعی سؤالات ناممکن است!]. (سؤالات آزمون‌های ارشد و دکتری سال‌های گذشته را می‌توانید از سایت makhavan.ir دانلود کنید).
۵. در مورد متون عربی و انگلیسی بهتر است متن‌های *بداية الحکمة و مبادئ العربية* (ج ۲) مطالعه شود و اگر فرصت دارید، گزیده‌هایی از متون که در شروح دکتری‌تری آمده است، مطالعه کنید. برای متون انگلیسی: هم متون سؤالات سال‌های قبل نگاه شود و هم برخی متن‌های ساده که ترجمه شده مقابله شود، در حدی که بتوان تاحدی متن‌های فلسفی را فهمید. لازم است مهمترین واژه‌های اصلی فلسفی (عربی و انگلیسی) را در حفظ داشت.
۶. شاید برخی کتاب‌ها "فارغ از آزمون" ایده‌آل نباشند اما در مظان منبع آزمون‌اند.
۷. هر گونه پیشنهاد و تکمله‌ای را به ایمیل بنده ارسال کنید.

منابع اولیه

فلسفه غرب

تاریخ فلسفه‌های جامع و کلی (مقدماتی و پیشرفته)

مقدماتی: [بسته به ذائقه و فرصت می‌توان هر کدام را خواند]

- (۱) تاریخچه کوتاهی از فلسفه / واربرتون / ترجمه مریم تقدیسی / انتشارات ققنوس
- (۲) سرگذشت فلسفه / براین مگی / نشر نی /
- (۳) تاریخ فلسفه غرب / ۴ جلد / آنتونی کنی / ترجمه رضا یعقوبی / نشر پارسه [امتیاز این کتاب تلفیق سبک تاریخی و موضوعی است]
- (۴) سیر حکمت در اروپا / فروغی / تصحیح اعلم / نشر البرز.
- (۵) آثار کلاسیک فلسفه / واربرتون / ترجمه علیا / ققنوس.

پیشرفته: [بسته به ذائقه و فرصت می‌توان هر کدام را خواند]

- (۱) تاریخ فلسفه کاپلستون / ۹ جلدی / انتشارات علمی فرهنگی و سروش
- (۲) تاریخ فلسفه راتلج / سالمن و هیگینز / دو ترجمه حسن مرتضوی نشر چشمه / و مجموعه مترجمان در نشر حکمت /

پیشنهاد: فهرستی از فیلسوفان معروف غرب (خصوصاً آنها که در آزمون‌های قبلی پربسامد بوده‌اند) را تهیه کرده و برای هر یک، کتابی خوش‌خوان را بخوانید.

فلسفه اسلامی

مقدماتی:

بداية الحکمة / علامه طباطبائی / شرح شیروانی

تکمیلی:

- (۱) نهاية الحکمة / علامه طباطبائی / تلخیص غرویان دارالعلم.
- (۲) فلسفه مشاء / یثربی / بوستان کتاب
- (۳) فلسفه اشراق / یحیی یثربی / بوستان کتاب
- (۴) حکمت متعالیه (بررسی و نقد حکمت صدرالمآلهین) با گزیده‌های متون / یحیی یثربی / انتشارات امیرکبیر
- (۵) سیر فلسفه در جهان اسلام / ماجد فخری / مرکز نشر دانشگاهی

منطق قدیم و جدید

مقدماتی:

(۱) مبانی منطق / اژه‌ای / سمت.

(۲) منطق / خوانساری / آگه

(۳) منطق / ۲ جلد / قراملکی / پیام نور

تکمیلی:

(۴) منطق / ۲ / محمود منتظری مقدم / انتشارات مرکز مدیریت حوزه علمیه [این کتاب پرسش‌های چند گزینه‌ای خوبی دارد]

(۵) المنطق / مظفر / شرح شیروانی یا غرویان / دارالعلم.

منطق جدید:

(۶) درآمدی بر منطق / ۳ جلد / تیدمن / رضا اکبری / دانشگاه امام صادق

• بخش منطق جمله‌های کتاب تیدمن در سایت makhavan.ir بصورت درسگفتار و همراه با سؤالات ده سال منطق جدید هست.

منابع تکمیلی و پیشرفته:

این منابع برای دواطلبانی که فرصت بیشتری دارند معرفی می‌شود تا سطح دانش فلسفی خود را بیفزایند.

فلسفه غرب

I. یونان و روم

- ۱) افلاطون / دانشنامه استنفورد/ ققنوس
- ۲) افلاطون/ بورمان/ طرح نو
- ۳) ارسطو / نوسبام/ طرح نو

II. قرون وسطی و رنسانس

- ۱) عقل و وحی در قرون وسطی/ اتین ژیلسون/ ترجمه شهرم پازوکی/ نشر گروس
- ۲) تاریخ فلسفه قرون وسطی و رنسانس/ ایلخانی/ سمت
- ۳) تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطی / اتین ژیلسون/ رضا گندمی/ سمت و دانشگاه ادیان
- ۴) فلسفه مشاء؛ از ارسطو تا توماس آکوئینی/ حمیدرضا خادمی/ سمت
- ۵) روح فلسفه در قرون وسطی/ اتین ژیلسون/ علیمراد داوودی/ علمی فرهنگی
- ۶) فلسفه رنسانس/ کوپنهاور و اشمیت/ ترجمه مسعود حسینی/ سمت

III. دوره جدید

- ۱) نقد تفکر فلسفی غرب/ ژیلسون/ ترجمه احمدی/ سمت
- ۲) عقل گرایان/ جان گاتینگم/ ترجمه شهرآئینی/ سمت
- ۳) درآمدی بر فهم عقل گرایی/ هیونمن/ ترجمه عباس نژاد/ طه
- ۴) تجربه گرایان/ لورنس کارلین/ ترجمه رحمان شریف زاده/ علمی فرهنگی
- ۵) تجربه گرایان/ وولهاوس/ ترجمه حنایی کاشانی/ نشر ماهریس
- ۶) دکارت/ کاتینگم/ ترجمه شهرآئینی/ نشرنی.
- ۷) فلسفه کانت/ کورنر/ ترجمه فولادوند/ خوارزمی
- ۸) فلسفه نقادی کانت/ مجتهدی/ انتشارات امیرکبیر
- ۹) درآمدی بر فلسفه کانت/ وارد/ ترجمه ابوالقاسمی/ حکمت
- ۱۰) نظریه معرفت در فلسفه کانت/ هارتناک/ ترجمه حداد عادل/ هرمس.

- ۱۱) افکار کانت / مجتهدی / انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی
- ۱۲) کانت / / دانشنامه استنفورد / ققنوس
- ۱۳) هگل / دانشنامه استنفورد / ققنوس
- ۱۴) ایدنالیسم آلمانی کانت (فیشته، شلینگ، هگل) / اردبیلی و مسعود حسینی / سمت / ۱۳۹۸.
- ۱۵) ایدنالیسم آلمانی؛ راهنمای کمبریج / آمریکس / ترجمه حسن مرتضوی / علمی فرهنگی / ۱۳۹۸
- ۱۶) فلسفه آلمانی / پینکارد / ترجمه قطروبی / ققنوس
- ۱۷) گفتارهایی در فلسفه هگل / فیندلی / ترجمه حسن مرتضوی / چشمه

IV. دوره معاصر

- ۱) در آمدی بر فلسفه معاصر غرب از هوسرل تا رورتی / اصغری / پژوهشگاه علوم انسانی
- ۲) فلسفه قاره‌ای / رابرت سالمن / ترجمه اردبیلی / سمت
- ۳) پدیدارشناسی / دانشنامه استنفورد / ققنوس
- ۴) فلسفه تحلیلی در قرن بیستم / استرول / ترجمه فریدون فاطمی / نشر مرکز
- ۵) تاریخ فلسفه معاصر غرب / بهمن پازوکی / انتشارات مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران / ۱۳۹۹

V. مطالب موضوعی

- ۱) کلیات فلسفه / پاکین و استرول / ترجمه مجتبی / انتشارات حکمت.
- ۲) الفبای فلسفه / واربرتون / ترجمه علیا / نشر ققنوس.

فلسفه اسلامی و تاریخ فلسفه اسلامی:

- ۱) تاریخ فلسفه اسلامی / جمعی از نویسندگان / سمت و مؤسسه امام خمینی
- ۲) تاریخ تحلیلی انتقادی فلسفه اسلامی / یحیی یثربی / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- ۳) سه حکیم مسلمان / سیدحسین نصر / ترجمه احمد آرام / انتشارات علمی و فرهنگی

مقدماتی پیشرفته:

- ۴) درآمدی بر فلسفه اسلامی، عبدالرسول عبودیت، مؤسسه امام خمینی
- ۵) شرح مختصر و مبسوط منظومه / مرتضی مطهری / مجموعه آثار.

فلسفه مشاء:

- ۱) فلسفه مشاء/ ذبیحی/ سمت
۶) شرح اشارات و تبیہات / احمد بهشتی/ دانشگاه تهران و بوستان کتاب
۷) درسهای الاهیات شفا/ مطهری/ صدرا
۸) درسهای الاهیات شفا/ مصباح/ مؤسسه امام خمینی

فلسفه اشراق

- ۹) سهروردی / دانشنامه استنفورد/ ققنوس
۱۰) نور در حکمت سهروردی/ سیما نوربخش/ هرمس
۱۱) فلسفه اشراق و سهروردی /محمد ذبیحی/ سمت
۱۲) فلسفه اشراق؛ داوری‌ها شناخت‌شناسی و نظام نوری /محمد ذبیحی/ سمت
۱۳) آموزش حکمت اشراق/ یداله یزدان‌پناه/ نگارش امینی/ سمت
۱۴) حکمت اشراق(۲ جلد)/ سید یداله یزدان‌پناه، سمت/ پژوهشکده حوزه و دانشگاه
۱۵) حکمت عملی از نگاه سه فیلسوف مسلمان: فارابی، ابن سینا و صدرا/ ذبیحی / سمت

حکمت متعالیه:

- ۱۶) نظام حکمت صدرایی(۲ جلد و ۱ جلد تلخیص)/ عبدالرسول عبودیت/ سمت .

با سپاس از ملاحظات دوستان گرامی آقایان: انواری و بهنیافر